

KATEDRA ARCHEOLOGIE UHK
POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

Autor: **Jana Hanušová**

Titul: **Laténské bojovnické hroby z období LT B–C1 ve východních Čechách**

Rok: **2016**

Počet stran (příloh): 42 (vlastní text), 30 stran soupisu, 23 stran příloh, 8 stran bibliografie, 1 CD s databází

Vedoucí práce: Mgr. Tomáš Mangel

Vyjádření:

Předmětem předložené práce je analýza bojovnických hrobů z období LT B–C1 ve východních Čechách a jejich vyhodnocení. Východiskem je strukturovaný soupis 29 hrobových celků a několika nálezů hrobového charakteru. Podrobné popisy jednotlivých hrobových nálezů a jejich výbav je též součástí databáze přiložené na CD. Studentka si všímá jednak předmětů hrobové výbavy, jednak dalších aspektů souvisejících s pohřebním ritem daného období. Kromě standardního vyhodnocení artefaktuální složky se zaměřuje na některé krajinné aspekty umístování pohřebišť a též na otázky sociálního postavení bojovníků v období plochých pohřebišť.

Získaná data jsou přebírána především z publikovaných údajů. Sporné či nedostatečně publikované nálezy byly zároveň ověřovány přímým studiem archeologického materiálu v muzejních depozitářích. V tomto ohledu také spočívá nesporný klad práce, neboť díky němu se podařilo odhalit některé dosud neznámé skutečnosti a dohledat předměty, které unikaly badatelské pozornosti.

Z metodického hlediska zvolila autorka standardní postup. Po stručném úvodu, geografickém a chronologickém vymezení práce autorka shrnuje dosavadní poznatky o daném fenoménu ve východních Čechách. Pozitivem je též obsáhlý přehled problematiky studia militarií pojatý v evropském měřítku. Studentka zde prokázala schopnost práce nejen s českou, ale do určité míry též se zahraniční literaturou. Na následujících stránkách je provedeno přehledné zhodnocení sledovaných hledisek, včetně jednotlivých nálezových kategorií. Nalezené předměty jsou hodnoceny především z formálního hlediska a z hlediska jejich početního zastoupení na východočeských nekropolích. Plně nevyužit ovšem zůstal potenciál informací, které studentka nashromáždila k jednotlivým typům artefaktů v úvodních kapitolách. V některých případech jako jsou např. bojovnické opasky, meče, štítové puklice, keramika aj. tak byla zcela opominuta diskuse k chronologickému zařazení jednotlivých východočeských nálezů. Za pozitivní krok je možno považovat snahu o seriaci jednotlivých pohřebišť; ta je ovšem v zásadě opřena pouze o jejich již dříve publikovaná datování, a nikoli o výsledky vlastní analýzy. Přínosem práce je zasazení některých pro české prostředí netypických jevů v pohřebním ritu do širších evropských souvislostí. Obdobně přehledovým dojmem působí i kapitola o sociálním postavení bojovníků. Jednoznačně z ní vyplývá, že se studentka seznámila s řadou prací, které tuto problematiku řešily v minulosti, konkrétní aplikace na východočeské prostředí ovšem převážně spočívá pouze v přehledu zastoupení jednotlivých garnitur hrobových výbav a v jejich postupném zařazování do klasifikačních systémů různých badatelů. Studentka se tak omezuje pouze na popisnou stránku věci a vlastní

postoj k dané problematice nezaujímá. Vhodné by bylo v této pasáži poukázat na problematičnost některých souborů, neboť většina z nich nepochází (nebo s ohledem na starší datum zachycení nemusí pocházet) z uzavřených nálezových kontextů. Jejich příslušnost ke konkrétním typům garnitur tak není zdaleka jednoznačná.

Určité výhrady lze vznést vůči struktuře práce. Vhodné by bylo od sebe striktně oddělit úvodní kapitoly týkající se obecných poznatků o pohřebních praktikách doby laténské a o jednotlivých kategoriích militarií a statě zaměřené na řešení konkrétních východočeských problémů. Především úvodní část práce, kde dochází k překryvu obou témat, se stala do jisté míry nepřehlednou. Nevhodné je též umístění kapitoly řešící relativní chronologii východočeských nekropolí, která je předřazena vlastní analýze předmětů hrobových výbav, z níž by ovšem měla vycházet. Formálně nevykazuje práce zásadnější nedostatky. Pouze některé obrazové přílohy jsou prezentovány v nižší kvalitě a popisky v mapce na obr. 1 nejsou dostatečně čitelné.

Z celkového hlediska přináší práce ucelený soubor dat převedený do podoby poměrně zdařilé série přehledů jednotlivých dílčích témat. Naproti tomu její slabinu představuje ne zcela rozvinutá úroveň závěrečného semknutí celé problematiky a její celkové nahlédnutí v širších souvislostech. Práce ovšem nesporně představuje zdravý základ, jenž je případně možno dále rozvíjet.

Studentka prokázala základní orientaci ve zvolené problematice, schopnosti práce s českou i cizojazyčnou literaturou i s archeologickými daty. Navrhují proto předloženou práci hodnotit známkou C.

Datum: 12. 5. 2016

Mgr. Tomáš Mangel